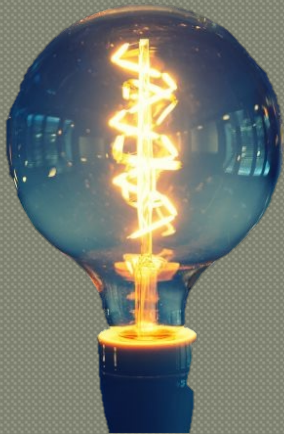

Výroba, přenos a distribuce elektriny

Odborný seminář Právnická fakulta Masarykovy
univerzity v Brně
5. dubna 2023

Vratislav Košťál

spoluautor komentáře k energetickému zákonu, člen rozkladové komise ERÚ pro ochranu spotřebitele

Použité fotozdroje: gridinnovation-on-line.eu; oenergetice.cz; gettyimages.com; utilities-me.com; mccourier.com; archiv.ihned.cz; afrik21.africa; en.wikipedia.org;

Tržní řetězec v elektroenergetice

Výroba vs. přenos a distribuce elektřiny

● Společné prvky:

- totožné médium = elektrická energie/elektřina (ovladatelná síla – viz ObčZ);
- zásadně charakter podnikání;

● Rozdílné prvky:

- **výroba** je agregovaným vstupním původcem elektřiny v soustavě (stejnoseměrný vs. střídavý proud) X **přenos a distribuce** slouží toliko k transportu elektřiny do místa konečné spotřeby nebo akumulace, tj. do výstupních bodů agregované spotřeby elektřiny v soustavě;
- **přenos a distribuce** představuje zásadně **kapacitní činnost** (byť existují výjimky – vlastní spotřeba, transportní ztráty, mechanismus *market coupling* u PPS apod.), podstatná je tedy infrastruktura a zajištění jejího chodu (provozu), rovnováhy mezi výrobou a spotřebou X **výroba** představuje kombinaci kapacitní a komoditní činnosti (zajištění infrastrukturního chodu výroby elektřiny/elektrárny + zajištění prodeje komodity/elektřiny na trhu s elektřinou);
- **výroba** je založena na pluralitě/sumě subjektů výrobců X **přenos** stojí na exkluzivitě provozovatele přenosové soustavy pro ČR (PPS) a přirozených monopolech PDS v regionech;
- výroba je **cenově neregulovaná činnost** (až na komoditní cenové stropy...) X přenos a distribuce je **cenově regulovaná činnost**;
- výroba a přenos nesmí být v EU zároveň v rukách jednoho a téhož subjektu X výroba a distribuce může být vlastnický (společnický) v rukách jednoho subjektu (! netýká se lokálních DS pod 90 000 připojených odběrných míst), ale s řadou podmínek zajišťujících nezávislost (právní oddělení, program rovného zacházení + zavedení funkce auditora programu);

Těžiště právní úpravy elektroenergetiky

- **Zákon č. 458/2000 Sb. – energetický zákon (EZ); více než třicetkrát novelizován...**
 - výroba, přenos i distribuce elektřiny **založeny na podnikatelském principu**;
 - u výroby elektřiny nicméně zákon výslovně (a nepříliš šťastně) **vyjímá** malé výrobní elektřiny z potřeby **obstarávat si licenci** (a naopak popření podnikatelského principu i u větších než malých výroben jiného než „samovýrobní“ a komunitní výroby elektřiny);
 - **územní výlučnost** (singularita entity) přenosu elektřiny X **pluralita entit** zabývajících se výrobou a distribucí elektřiny (zde ovšem regionální územní výlučnost);
 - založen na principu svobodného trhu s evropským (přeshraničním) přesahem (**jednotného evropského trhu**);
- **Zákon č. 165/2012 Sb. – o podporovaných zdrojích energie (POZE)**
 - upravuje zejména postavení výrobců tzv. **zelené elektrické energie**, resp. ekonomické (dotační) zvýhodnění takové „zelené“ výroby elektřiny – dvě základní formy podpor – aukční a zelené bonusy (výkupní ceny utlumeny);
 - je fakticky **popřením principu svobodného trhu** s cílem ekonomického zvýhodnění jinak neživotaschopného využívání některých zdrojů energie (ochrana klimatu a trvalé udržitelnosti);

Obecná práva a povinnosti držitelů licencí

• §§ 4-10 EZ – licence

- povinnost provozovat přenosovou soustavu a poskytovat přenos lze jen na základě **udělené licence na přenos** (od 1.1.2016 uděleny na **dobu neurčitou**), obdobně i **licence na činnosti operátora trhu a pro provozovatel distribučních soustav**;
- **licence na výrobu elektřiny** udělena (až) na 25 let;
- **čistě komoditní licence** (obchod s elektřinou a obchod s plynem) udělovány vždy jen na **dobu 5 let**; (+ institut uznání licence pro zahraniční komoditní podnikatele)
- **územně výlučné pro ČR** jsou licence na přenos elektřiny a pro operátora trhu;
- zásada: na jedno provozované zařízení jen jedna licence téhož druhu (např. u výroben typu KVET licenční souběh – výroba elektřiny a výroba tepelné energie; není však plný technologický překryv)
- jde tedy o podnikání s **kvalifikovaným státním souhlasem** (přirozený monopol, strategické odvětví) + **certifikace** jako podmínka udělení **licence na přenos elektřiny**;
- stát při udělování/uznávání licencí zastupuje **ERÚ**; v **minulosti** kriminalizace udělování licencí (hlavně výroba elektřiny z POZE);
- **EZ stanovuje podmínky udělení licence** (bezúhonnost, odbornost, finanční a technické předpoklady), náležitosti žádosti o udělení, změny licence, zánik licence apod.

Výroba elektřiny

Vodní zdroje – cca 5 %
+ 5 % přečerpávací

Jaderné zdroje – cca 20 %

Větrné zdroje – cca 2 %

Parní zdroje – 59 %

Sluneční zdroje – cca 9 %

Obecně k právnímu postavení výrobce elektřiny I.

- výrobce elektřiny v sobě subsumuje **provozovatele (výrobního) infrastruktury a obchodníka s elektřinou** - srov. § 23 odst. 2 písm. n) EZ na úrovni maloobchodu;
 - **primárně podnikatelské postavení** je modifikováno u malých výroben elektřiny pod 10, resp. 50 kW instalovaného výkonu (střešní FVE instalace) **nepotřebností licence**, pro vlastní spotřebu (patrně ale i pro podnikání), naopak pro výrobní elektřiny nad 50 kW instalovaného výkonu § 3 odst. 3 EZ **vyžaduje svolení k podnikání** (licenci na výrobu elektřiny), i když nemají podnikatelské určení (individuální a komunitní samovýroba) – EZ je tak principiálně hned dvakrát popírán; ve výhledu (od 1. 1. 2024) se plánuje otevření EZ pro nepodnikatelské podnikání v rámci tzv. **komunitní energetiky** (sdílení vyrobené elektřiny nepodnikatelské povahy);
 - všechny výrobní elektřiny jednoho výrobce **jsou uvedeny v jedné licenci**, nelze udělit více licencí téhož druhu na jedno výrobní zařízení (§ 8 odst. 3 EZ);
 - obecné povinnosti pro všechny držitele licencí - § 11 EZ; pro výrobce elektřiny ukotvena **povinnost bezpečného a spolehlivého provozu technických zařízení výrobní**, včetně problematického odkazu na technické normy – odst. 1 písm. c) + výkon licencované činnosti, aby nedošlo k ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí;

Obecně k právnímu postavení výrobce elektřiny II.

- **povinnost zajištění potřebného odborného obslužného personálu výroby elektřiny** (s odbornou způsobilostí), potřebných technických a finančních zdrojů; (problematický výklad ve vztahu k přehnanému outsourcingu)
- **notifikační povinnosti** k orgánům státní správy v energetice (MPO + ERÚ) + umožnění přístup k licencovaným zařízením X **povinnost mlčenlivosti** ohledně kvalifikovaných údajů (obchodních, technických, finančních) od třetích osob;
- **povinnost vyúčtovat dodávku elektřiny a související služby**, nabízet možnost předávání informací o vyúčtování v elektronické podobě + ve vztahu ke spotřebitelům k žádosti zpřístupňovat údaje z vyúčtování a o jeho spotřebě za 3 předcházející zúčtovací období; (**obchodnický rozměr výrobce elektřiny**);
- **povinnost stanovit zálohové platby** na dodávku elektřiny, plynu nebo tepelné energie nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období (přihlédnutí k úsporám, ale také ke zvýšení/snížení ceny za komoditu apod.);

Práva výrobce elektřiny podle zvláštní části EZ (§ 23 odst. 1 EZ)

- výrobce elektřiny=**účastník trhu s elektřinou**, odpovědný za odchylku (tu může přenést na jiný subjekt, zejména u malých výrobců elektřiny);
- **právo na připojení** výroby elektřiny k elektrizační soustavě (PS nebo DS), pokud jsou splněny podmínky připojení a obchodní podmínky kodexů PS nebo DS – tomuto právu ovšem **nekoresponduje povinnost provozovatelů PS a DS** (výjimky nedostatku transportní kapacity nebo při ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu soustavy; otázka prokazování – hlavně v souvislosti s **FVE boomem**);
- **právo dodávat (vyrobenou) elektřinu** ostatním účastníkům trhu + do zahraničí (i přímým vedením) + pro vlastní a koncernovou potřebu (umožňují-li to podmínky provozování soustav);
- **právo nabízet a poskytovat podpůrné služby** PPS/PDS (dle znění kodexů soustav); toto právo „vynucováno“ povinností instalovat zařízení k poskytování podpůrných služeb dle § 23 odst. 3 písm. d) EZ (u nově budovaných výroben s instalovaným výkonem 30 MW +);
- **právo na omezení, přerušování, nebo ukončení dodávky elektřiny** (nemá legální náplň, na rozdíl od omezení a přerušování dodávky u PPS a PDS) svým zákazníkům **při neoprávněném odběru** - patrně se vztahuje jen na dodávku elektřinu přímým vedením, jinak se musí jít cestou provozovatelů soustav, k nimž je neoprávněný odběr přiřaditelný;

Povinnosti výrobce elektřiny podle zvláštní části EZ (§ 23 odst. 3 EZ)

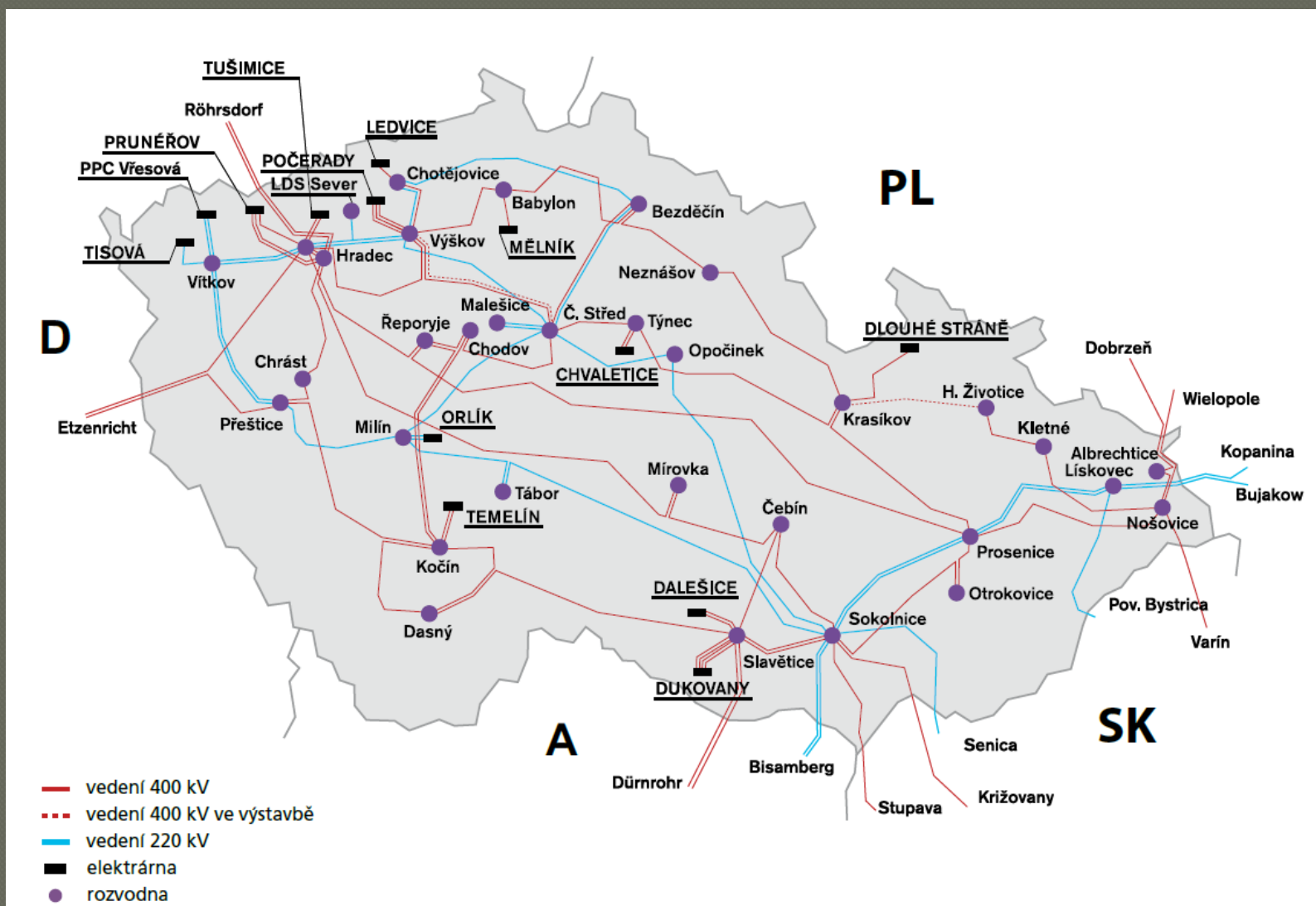
- povinnost výrobce elektřiny **na své náklady** zajistit připojení svého zařízení k elektrizační soustavě + umožnění a úhrada instalace měřicího zařízení příslušnému provozovateli, k jehož soustavě se připojuje + zajištění přístupu k němu; a povinnost podílet se na úhradě oprávněných nákladů PPS/PDS spojených s připojením výroby elektřiny (individualizace nákladů, které tak nejsou v plném rozsahu socializovány v cenových tarifech)
- **povinnost řídit se pokyny bezprostředně nadřazeného technického dispečinku** PPS/PDS; pro tento účel též ukotvena povinnost předávat nadřazenému provozovateli soustavy nezbytné informace pro technický dispečink + údaje potřebné pro provoz a rozvoj příslušné soustavy, k níž je připojena předmětná výrobní elektřina;
- povinnosti poskytovat další údaje – technické údaje **operátorovi trhu**; a **PPS a všem PDS** informace pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a rozvoje elektrizační soustavy);
- **povinnost v mimořádných stavech** nabízet provozně a obchodně nevyužité výrobní kapacity;
- povinnost výrobců (10 MW + instalovaného výkonu) vypracovat **havarijní plán** do 6 měsíců od udělení licence;
- kvůli boomu OZE **povinnost vybavit a provozuschopně udržovat** pro výrobu elektřiny 100 kW + **zařízení k dálkovému řízení** (vypínání) výrobní elektřiny (kromě malých vodních elektráren a starších OZE výroben, zprovozněných do roku 2000);

Práva a povinnosti výrobce elektřiny podle POZE

- **POZE** upravuje vůči výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů elektřiny:
 - **novelou POZE č. 382/2021 Sb.** představen tržněji orientovaný model dotační politiky podporovaných zdrojů výroby energie – primárně u větších zdrojů nad 1 MW instalovaného výkonu založen na „vysoutěženém“ **aukčním bonusu, nebo právo na zelený bonus** (ve všech ostatních případech; obsahem jde o formu dorovnání tržní ceny); **současně od 1. 1. 2022 potlačeno právo na výkupní ceny** (jen „doběh“ dosavadních povinných výkupů);
 - toto právo je vyvažováno **povinnostmi povahy evidenční + notifikační + zajištění přístupu k měřidlu** (ve vztahu k operátorovi trhu jako garantovi a realizátorovi podpory z OZE) a **povahy zajištění řádného měření** vyrobené elektřiny z obnovitelných zdrojů, aby nedošlo ke zkreslování hodnot množství vyrobené elektřiny z toho kterého obnovitelného zdroje; hrozba až ztráty nároku na výplatu podpory;
 - zdůraznění povinností **údržby a provozu měřicího zařízení** + zdržet se zásahů do zajištění (plomby) měřicího zařízení;
 - neplnění většiny zákonných povinností podle POZE (jakož i podle EZ) je posuzováno jako **přestupky s významně vysokými pokutami** – významná role **Státní energetické inspekce (SEI)**;

Přenos a distribuce elektřiny

Přenosová soustava a systémové výroby elektřiny

Právní status provozovatele přenosové soustavy

Vlastnické oddělení PPS aneb plnění podmínek nezávislosti (§ 24a EZ) I.

- požadavek třetího liberalizačního balíčku:
- preferované je **vlastnické/společnické oddělení**;
- **cíl**: nastolení **větší míry nezávislosti PPS** jako přirozeného monopolisty;
- kvalitativní náhrada tzv. právního oddělení/unbundlingu;
- **podstata**: společnické/majetkové oddělení výrobních a obchodních činností (elektrina i plyn) od přenosu elektřiny;
- v EZ **pro elektroenergetiku** přijat koncept vlastnického či společnického oddělení **x pro plynárenství** koncept ITO (+ vlastnický unbundling, který ovšem PPS plyn dosud formálně neakceptoval);
- PPS musí splňovat podmínky nezávislosti podle EZ – pak je **formálně skutečně/certifikovaně nezávislý**.

Právní status provozovatele přenosové soustavy

Vlastnické oddělení PPS aneb plnění podmínek nezávislosti (§ 24a EZ) II.

- **Základní sada podmínek nezávislosti:**
 - ČEPS vlastní přenosovou soustavu;
 - PPS nesmí vyrábět elektřinu či plyn či s nimi **obchodovat**, ani nesmí vykonávat kontrolu či **jiné právo** nad takovým výrobcem či obchodníkem (od 1.1.2016 se jiným právem rozumí takové právo, které vyvolává podstatný konflikt zájmů mezi přenosem elektřiny a komoditními činnostmi); a
 - **členem orgánu** PPS nesmí být člen orgánu výrobce elektřiny či plynu či obchodníka s elektřinou či plynem.

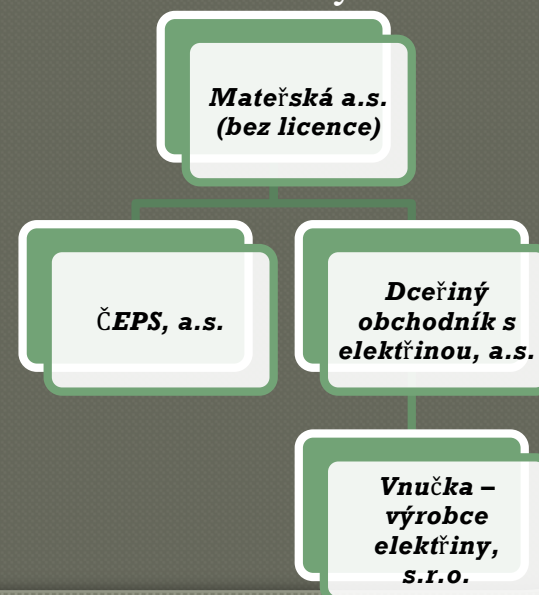
Právní status provozovatele přenosové soustavy

Vlastnické oddělení PPS aneb plnění podmínek nezávislosti (§ 24a EZ) III.

• Další podmínky nezávislosti:

- komoditář nesmí **kontrolovat přímo ani nepřímo**, sám ani v koncernu, či ve shodě PPS; kontrolovat PPS nesmí ani osoba, která sice sama není komoditář, ale komoditáře přímo či nepřímo kontroluje; tyto osoby nesmí vykonávat k PPS ani **jiné právo**; a
- osoby podle předchozího bodu nesmí ani jmenovat, volit či odvolávat členy orgánů PPS, prokuristy;

Nepřípustný model kontroly:

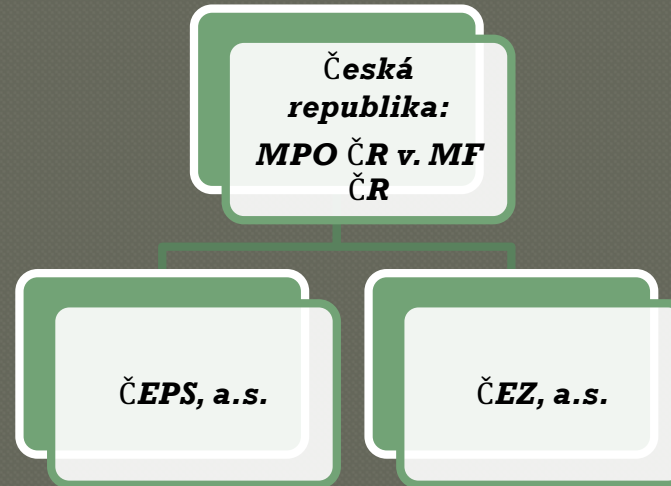

Právní status provozovatele přenosové soustavy

Vlastnické oddělení PPS aneb plnění podmínek nezávislosti (§ 24a EZ) IV.

- **výjimka pro ČR, kraje, obce či jinou osobu veřejného práva:**
 - PPS a komoditáře musí kontrolovat **dva odlišné** státní či územně samosprávné orgány či osoby veřejného práva, které jsou **vzájemně nezávislé** (záruky nezávislosti však EZ nestanoví);

Přípustný model kontroly:

Právní status provozovatele přenosové soustavy

Certifikace I. (§ 10a EZ)

- podmínka provozování přenosové **soustavy vedle licence na přenos elektřiny** (licence je vázaná na certifikát nezávislosti)
- povinnost oznamování změn a kontroly ze třetí země
- **správní řízení** vedené Energetickým regulačním úřadem (ERÚ)
 - a) na **žádost** certifikovaného
 - b) z **moci úřední** (z podnětu EK či oznámení změn od PPS)
- ERÚ **vyhotoví koncept rozhodnutí** do 4 měsíců od zahájení řízení, následně, po vyjádření účastníka **oznámení Evropské komisi**
- dále se postupuje podle evropské právní úpravy (řízení před Komisí EU)

Právní status provozovatele přenosové soustavy

Certifikace II.

- nevydání certifikátu ve lhůtě - právní fikce, že žadatel splňuje podmínky nezávislosti
- na žádost – pokud splňuje – udělí
- zrušení certifikátu z úřední povinnosti – když PPS **opakovaně závažným** způsobem porušuje podmínky nezávislosti a pokud uložená **opatření** (§18/3 b EZ) **nevedla k nápravě**
- pro ČEPS, a.s. – certifikát nezávislosti udělen 12/2012

- **Související přestupky:**
 - provozuje licencovanou činnost bez certifikátu nezávislosti
 - nesplní oznamovací povinnost o neplnění podmínek nezávislosti
 - porušení podmínek nezávislosti

Obecná práva a povinnosti PPS a PDS

◉ § 11 EZ – obecná práva a povinnosti PPS a PDS

- předkládat ERÚ údaje potřebné k rozhodnutí o cenách
- zajistit používání bezpečných a spolehlivých technických zařízení
- dodržovat povinnost mlčenlivosti o chráněných informacích – prolomeno informační povinností vůči orgánům státní správy v energetice (+§ 15a EZ – informační povinnost vztažena i na další osoby, zejm. v rámci koncernu a okruh oprávněných orgánů pro oblast certifikace rozšířen o Evropskou komisi)
- zajištění splnění povinností držitele licence nejen podle EZ, ale **i podle jiných právních předpisů** (v případě outsourcingu licencovaných činností);
- povinnost mít k plnění „svých práv a povinností“ **potřebné lidské, technické a finanční zdroje**; zejména problematika citlivých oblastí (IT, právo, audit, HR, PR) – míra nezávislosti zejména PDS předmětem vytýkacího řízení EK (včetně nedostatečného tržně vizuálního oddělení PDS od koncernových struktur)
- v případě neplnění – přešůpek s pokutou;

Práva a povinnosti PPS a PDS

§ 24 a 25 EZ

Povinnosti:

- zajišťovat **bezpečný, spolehlivý a efektivní** provoz přenosové, nebo distribuční soustavy (jeden subjekt nesmí vlastnit obě licence);
- poskytovat přenos, nebo distribuci na základě uzavřených smluv (od 1. 1. 2016 poskytuje tzv. službu přenosové soustavy – tj. v případě PPS přenos, systémové služby, další služby zajišťující bezpečnost a spolehlivost PS, v případě PDS distribuce elektřiny a „*služby související se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu*“ DS);
- PPS spolupracuje na integraci vnitřního evropského trhu s elektřinou;
- připojit k přenosové nebo distribuční soustavě (technická omezení pro odběr i dodávku do soustav);

Práva (veřejnoprávní):

- omezit nebo přerušit dodávku účastníkům trhu;
- umisťovat a provozovat vedení na cizích nemovitostech – **jen na základě smluvních věcných břemen (služebností)**;
- změnit nebo přerušit dodávku z výroben elektřiny (u PPS přeshraniční výměnu, dovoz a vývoz) – u OZE zdrojů mimo stav nouze a jeho předcházení jen za náhradu!
- vstupovat a vjíždět na pozemky v souvislosti s provozem, rozvojem, obnovou a údržbou přenosové nebo distribuční soustavy (nezapisováno do katastru nemovitostí); klesat a odstraňovat stromoví/keře, pokud tak po upozornění neučinil vlastník či uživatel;
- u PPS na podpůrné služby za nejnižší ceny;
- u PPS nabývat vlastnické právo k elektřině pro zajištění vnitřního evropského trhu (*market coupling* v rámci *intraday* obchodování); u PDS problém s provozováním tzv. náhradních zdrojů (střet s komoditními činnostmi, ERU dlouhodobě neřeší...)

Další práva a povinnosti PPS a PDS

- § 97a EZ – zpracovávají řády - **pravidla provozování přenosové soustavy** (tzv. Kodex PS)/pravidla provozování distribuční soustavy + předkládají ke schválení ERÚ (možnost i stanovení řádů *ex offo*):
 - návrh změny či nového řádu nejméně 3 měsíce před předpokládanou účinností požadované změny; v případě změny obecně závazné právní úpravy do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti předmětného předpisu (jinak správní řízení o stanovení řádu);
 - schvaluje (případně stanovuje) ERÚ v rámci zvláštního správního řízení;
 - návrhy řádů se konzultují s veřejností (vyvěšují způsobem umožňujícím dálkový přístup);

Charakter řádů PPS a PDS

- Právní povaha „řádů“ = **fakticky obchodní podmínky** se státním přivolením ERÚ (vyvažování roztržštěných a slabších adresátů týchž podmínek - adhezivita); nejedná se o výkon veřejné moci, potažmo ani o právní předpisy (ani o dokumenty na jejich pomezí, jak se dozvídáme z právní doktríny).
- Cílem jejich existence je **podpora hospodářské soutěže** (transparentnost, předvídatelnost, nediskriminace provozování energetických soustav).
- Problematické (nejednotné) stanovení závaznosti řádů – *ex lege* vs. *ex contractu*, navíc rozdílně pro plynárenství (zásadně smluvní závaznost), pro elektroenergetiku (primárně závaznost ze zákona; s vynětím výrobců a provozovatelů dalších soustav), nejděravější právní úprava je u operátora trhu (závaznost obchodních podmínek není EZ stanovena ani pro OTE...; kromě toho platí rozdílná smluvní vazba podle „typizovaných“ smluvních plnění podle § 50 a § 72 EZ – od nedílné součásti smlouvy až po ignoranci jejich existence); absence křížové závaznosti řádů především pro jednotlivé provozovatele (provozní specifika vázaná na technické propojení by neměla hrát pro vzájemné „uživatelské“ použití soustav zásadní roli).

Dispečerské řízení ES ČR

○ § 26 EZ:

- řeší **nadřazenost technického dispečinku PPS** nad technickými dispečinky provozovatelů distribučních soustav;
- nástroje dispečerského řízení podrobněji upravuje vyhláška o dispečerském řádu, resp. pro mimořádné stavy „nadstavbová“ vyhláška o stavech nouze;
- § 26 odst. 5 EZ – omezování výroby elektřiny s cílem zachování bezpečnosti a spolehlivosti (bilanční rovnováhy) přenosové nebo distribuční soustavy: i **mimo předcházení stavů nouze a stavy nouze lze omezit** v rámci dispečerského řízení **výroby elektřiny** za těchto podmínek:
 - a) je ohrožena **bezpečnost a spolehlivost provozu** elektrizační soustavy,
 - b) byly využity **dostupné tržní mechanismy** zajišťované OTE a PPS;
 - c) omezování je prováděno jen v **nezbytně nutné míře**;
 - d) u **KVET** možno omezovat jen v rozsahu neohrožujícím **dodávky tepla**;
 - e) u **OZE** lze omezování provádět **POUZE za NÁHRADU** (charakter kompenzační a preventivní, nikoliv reparační a sankční jako náhrada škody).

Základ EZ pro cenovou regulaci držitelů licencí

● § 19a EZ – podmínky cenové regulace

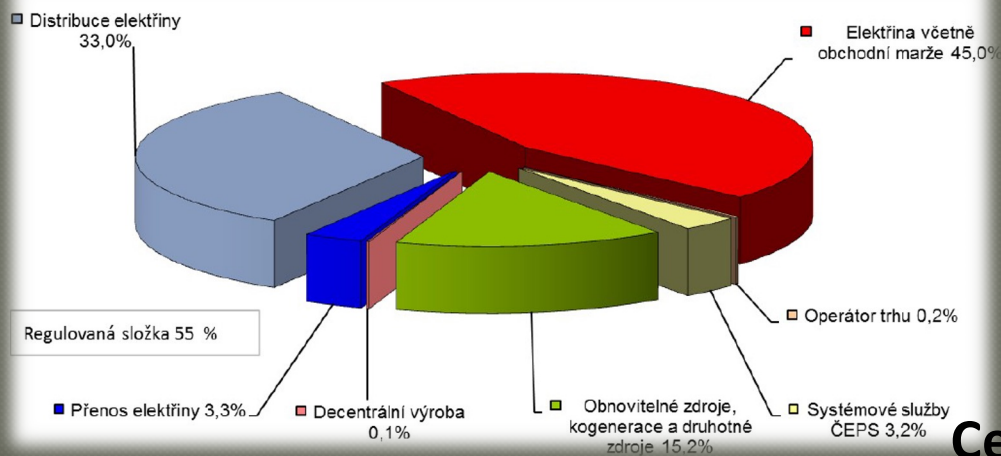
- a) ERÚ musí regulovat ceny tak, aby pokrývaly **ekonomicky oprávněné náklady** na zajištění nejen efektivního, ale i **spolehlivého a bezpečného výkonu** licencované činnosti; od 1.1.2016 je ERÚ povinen k **transparentní a předvídatelné cenové regulaci, podrobněji definovány položky, které musí reflektovat do regulované ceny;**
- b) ERÚ pro stanovení regulovaných cen PPS navíc **musí brát v úvahu mj. jím schválený plán rozvoje přenosové/přepravní soustavy (u PDS bohužel chybí);**
- c) **povaha cenových rozhodnutí** nicméně stále EZ výslovně neřešena; (patrně pro PPS a regionální PDS, resp. OTE nutno považovat za správná rozhodnutí, nikoliv právní předpis) – součást v současnosti připravované novely EZ (zpřesnění zmocnění pro cenovou regulaci - *ohroženo*, povaha cenových rozhodnutí - *opuštěno*, podrobnější právní úprava cenové regulace – *jen úprava námitek proti metodice regulace, potažmo proti cenovým parametrům*);

● § 24 EZ – plán rozvoje přenosové (přepravní) soustavy

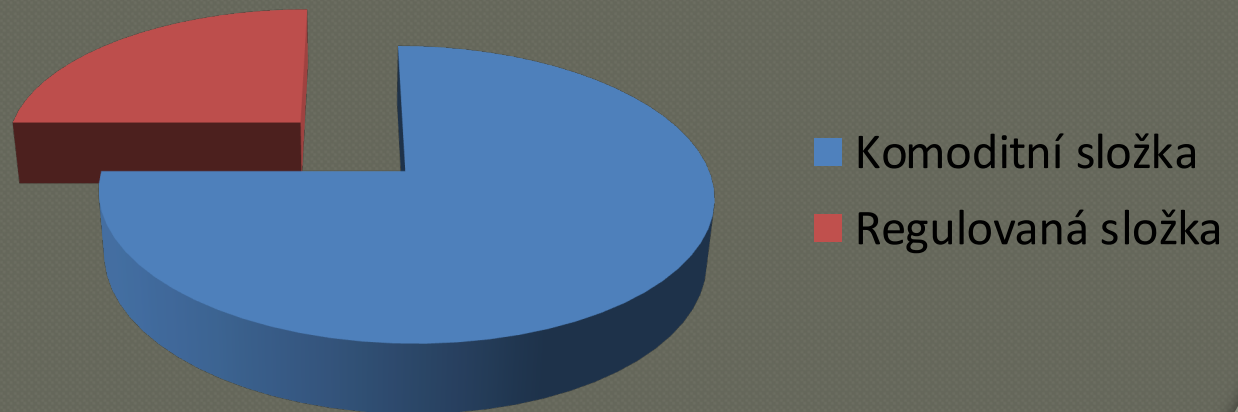
- 1x za 2 roky zpracovávání rozvojového a investičního plánu (odkaz na obsah desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v plynárenství):
 - potřebná/plánovaná výstavba
 - veškeré investice, o kterých bylo již rozhodnuto a nové investice příštích 3 let
 - stanovení termínů realizace investic
- investice 10letého plánu jsou **náklady na zajištění efektivního výkonu** licencované činnosti; u provozovatele přepravní soustavy v režimu společnického oddělení chybí právní úprava obsahových náležitostí desetiletého plánu rozvoje...;

Cena elektřiny – svědectví o stavu trhu

Cena elektřiny 2020 (předkrizové období)

Cena elektřiny 2022

Bezpečnost dodávek elektřiny

exkurz

Zajištění bezpečnosti:

- 1) **obchodní** (změna dodavatele a liberalizovaný trh, **dodavatel poslední instance** – novelizovaná právní úprava, nicméně zjevné nedostatky – soutěžně nikoliv neutrální řešení);
- 2) **technické** – důležitější, základní rámec pro obchodování a volný trh s elektřinou – *bez technické bezpečnosti dodávek není žádný trh...* fakticky akcentována ze strany EU až po blackoutu v Itálii 2003;
- 3) **kritické infrastruktury** – bezpečnost v úzkém slova smyslu (zvláštní právní úprava – zahrnuje fyzickou a kybernetickou bezpečnost);

Ad 2) technická bezpečnost – prvky (plní vedle PDS hlavně PPS):

- zajištění vzájemné provozuschopnosti soustav včetně řízení přetížení;
- zajištění rozvoje, údržby;
- zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního provozu přenosové soustavy (včetně systémových a podpůrných služeb, havarijních výpomocí);
- zajištění řádného připojování výroben elektřiny a odběrných míst (i vzhledem k decentrálním zdrojům a energetickému mixu);

**PROSTOR PRO VAŠE OTÁZKY
A DISKUZE**

Děkuji za vaši pozornost!

© JUDr. PhDr. Vratislav Košťál, Ph.D., 2023